

Bij de Klaagmuur in Jeruzalem krabt een man aan de stenen. Uit pure wanhoop, zo lijkt het, murmelt hij zijn klachten aan de God van Israël.

Habakuk heeft daar wel wat van. Omhelzer of Handenwringer betekent zijn naam.

Hij stelt vragen: Hoe lang moet ik om hulp roepen? (1:2) Waarom laat U mij onrecht zien? (1:3) Waarom verdraagt U de trouweloze, waarom zwijgt U? (1:13) Mag hij maar doorgaan? (1:17) Tot hoe lang? (2:6)

Bijna postmodern is Habakuk met deze vragen. Ook met zijn nadruk op wat hij *ziét* (i.p.v. wat hij *hóórt*).

Wat maakt van deze postmoderne kijkende vragensteller dan eigenlijk een profeet?

Zijn vragen gaan boven zijn privéleven uit: ze gaan over het volk van God. En hij stelt ze bovendien rechtstreeks aan GóD.

Habakuk is een tijdgenoot van Jeremia. De Chaldeeën (Babyloniërs) zijn in aantocht, met hun vreeswekkende tactiek van de verschroeiende aarde. Juda wordt geregeerd door koning Jojakim. Van hem zegt Jeremia (22): "Stel dat een man voor zichzelf een groot huis laat bouwen op een oneerlijke manier. De man laat mensen voor zich werken zonder ze te betalen."

Habakuk stelt God vragen over dit onrecht. Hij krijgt ook antwoord, zodat hoofdstuk 1 er als volgt uit ziet:

Habakuk: Hoelang nog is er onrecht in ons land? De Heer: Wacht maar, Babel komt eraan!

Habakuk: Waarom komt er nog méér onrecht in ons land? De Heer: Wacht maar, Babel gaat weer voorbij!

Dat laatste antwoord komt in hoofdstuk 2. En Habakuk rest niets anders dan maar te gaan wachten. Maar dat wachten levert hem een belangrijk inzicht op: De hoogmoedige kwijnt weg, maar de rechtvaardige zal leven door zijn vertrouwen (2:4).

Dit is zijn bekendste profetische uitspraak geworden, die in het N.T in drie brieven terugkomt als een kern-tekst. Ten diepste is dit woord vervuld door Jezus. Hij heeft zijn vertrouwen op God gesteld, honen de mensen bij het kruis, laat die Hem nu redden, als Hij Hem goedgezind is (Mattheus 27:43). En Jezus bleef daar hangen, wetend dat Hij zo alle kwade machten zou overwinnen. Dát geloof, waar iedere gelovige naar mag streven, daar kan geen macht tegenop. Het brengt leven!

Zo komt Habakuk in hoofdstuk 2 tot een stil vertrouwen. Er worden geen vragen meer gesteld. Alles wordt stil, de hele aarde gaat ervan zwijgen (2:20). In de stilte dringt er tot je door dat de Heer achter de schermen altijd iets groots aan het doen is. Habakuk hoort de belofte: De hele aarde vol worden van de kennis van de grootheid van de Heer, zoals het water de bodem van de zee bedekt (2:14). Zie je, het gaat ver boven zijn privésóres uit! Zo zal het gaan. In het midden van de jaren, bidt Habakuk (3:2). Niet pas op het eind graag.

Die ervaring, dat je ondanks al je vragen toch rustig wordt, scheidt ruimte om - te gaan zingen...!

Ondanks Babels tactiek van de verschroeiende aarde zingt Habakuk: Al zou de vijgenboom niet bloeien, geen vrucht meer aan de wijnstok zijn, toch zal mijn beker overvloeien! De Here Here is mijn kracht! En toch!

Maak vooraf een keus uit de onderstaande gesprekspunten. Welke wil je sowieso behandeld hebben?

1. Even een rondje maken: welk verlangen roept Habakuk in je op? Wat wil je daarmee gaan doen?
2.
  - a. Welke vragen zou jij aan God willen stellen?
  - b. Waarom is het zo waardevol dat Habakuk zijn vragen rechtstreeks aan God Zelf stelt? Denk ook aan Job en aan de uitdaging van de duivel in Job 1:11.
3. Welke parallellen zie je tussen het gedrag van koning Jojakim en huidige leiders?
4. Hoeveel vertrouwen heb jij erin dat God (achter de schermen) bezig is?
5. De rechtvaardige zal léven door zijn vertrouwen (2:4). Hoe kan God dit voor jou waar maken?
6. Wat vind je van die opbouw bij Habakuk: grote vragen (1), stilte (2), loflied (3)?
7. Probeer Habakuk 3:17-19 eens zo persoonlijk mogelijk in te vullen: Al zou... tóch zal ik juichen!
8. Voor wie meer wil:
  - a. Habakuk is een ziener, kijker. Ga met een brongetrouwe bijbelvertaling na hoe vaak de werkwoorden 'zien' en 'aanschouwen' bij hem voorkomen. Heeft deze nadruk een bijzondere betekenis?
  - b. Doorzoek de Psalmen op het werkwoord 'wachten'. Wat levert dat op?